

ילדים דיגיטליים בעולם פיננסי

"אם רק היו מלמדים אותנו בביה"ס איך להתנהל עם הכסף..."
אם אתה ישראלי, את המשפט הזה כנראה שכבר שמעת בעבר בלא מעט שיחות סלון. ולכן, רצוי שנפנים ונדע כי האחריות על החינוך הפיננסי נתונה לנו, ההורים. אני מביא לכם כאן, מספר כלים פשוטים להקניית הרגלים פיננסיים נכונים לדור העתיד.

ראשית, חשוב להבין, בני הנוער מרוויחים היום לא מעט כסף (באופן חוקי אפשר לעבוד בשכר כבר מגיל 14). ולכן ההכנסות שלהם לא תלויות רק בדמי הכיס שלנו. מה שבשורה התחתונה מעמיד בן נוער עם אלפי שקלים ביד – עם הדרכה ותיווך נכון, הוא יכול להרוויח כאן שיעור מצוין לחייו הבוגרים.

אז מה עושים?

1. תכנון קנייה מושכל

כדאי ללמד ילדים כבר בגיל צעיר שקניות לא עושים באופן אימפולסיבי. במידה והילד מעוניין לרכוש מוצר, חשוב שיבצע סקר שוק, ימצא את המקום האטרקטיבי לרכישה

ויחליט על מועד הרכישה. אלו שלבים שרצוי לעשות ביחד, מול המחשב (או בקניון) על מנת לחנוך אותו אישית לדבר.

כך נרוויח לימוד של שני נושאים חשובים:

1. קנייה בטוחה.
2. התנהלות נכונה במדיום שמתמרץ אותנו להוציא כסף מהר ובקלות.

שימו דגש על הנקודות הבאות:

- ✓ אמינות אתר האינטרנט.
- ✓ מתי צריך לחשוד שמדובר בהונאה.
- ✓ איך להימנע מלחיצה על קישורים לא מזהים.
- ✓ מהי מדיניות הביטול של האתר.
- ✓ מי אחראי להחזר הכסף, במידה ויש בעיה במוצר.

טיפ:

כדי להימנע מרכישות אימפולסיביות למדו אותם לשים מוצר בסל הקניות ולחכות שלושה ימים בטרם ביצוע הרכישה, ואז לבחון אותה מחדש. בנוסף - הסבירו להם מדוע כעת בכל אתר שהם יפתחו הם יראו פרסומות לאותו המוצר.

2. תכנון פיננסי -

גיל ההתבגרות יכול להיות גם זמן מתאים לחבר את הילדים לצד הערכי חברתי של הכסף. אפשר לדבר איתם על זכויות אזרח, על הסביבה המאקרו-כלכלית, על סוגי עבודה שונים, על הרקע החברתי-כלכלי שלכם ושל אחרים ואף לפתח חשיבה ביקורתית לגבי אינטרסים שיש לאנשים שונים ולגופים שונים שמשווקים מוצרים. כאן רצוי לעודד את הילד להפריש חלק מהכסף לחיסכון. אפילו 10% של חיסכון - יביאו אותו להצבת מטרה ועמידה בה. שיעור נפלא בהצבת יעדים ועמידה בהם. הצבת היעד לא צריכה להיות גרנדיוזית - חסכון של 500 ש"ח בחודש למשך 7 חודשים יניב 3,500 ויעמיד לרשותו את התקציב לרכישת טלפון חכם מתקדם.

הילד השתכנע? מצויין!

- עשו לו היכרות עם המערכת הפיננסית. בישראל ניתן לפתוח חשבון בנק בגיל 14 בהסכמת ההורים ובגיל 16 באופן עצמאי.

- הסבירו כיצד הבנק עובד, ממה נובעים רווחי הבנק, מה כרוך בניהול חשבון בנק וכיצד שומרים את אמצעי התשלום והסיסמאות.
- בנוסף, וודאו שהאפליקציה של הבנק הותקנה באופן תקין בנייד של הילד והסבירו לילד איזה פעולות הוא יכול לבצע באפליקציה.

מרבית הבנקים ינפיקו בשלב זה כרטיס אשראי מסוג דביט, שבו החיוב מידי. נצלו את ההזדמנות לדבר על מינוס בבנק ועל המחיר (עמלות) והסיכון שבו. לצד פתיחת חשבון כדאי להסביר לילד כיצד ניתן לחסוך כסף. מהם התשואות שמקבלים בבנק, מהי ריבית, מהי תשואה, מהם רווחי ההון וכמה מס צריך לשלם. בנוסף, מומלץ להסביר בשלב זה כי קיימים אפיקי חיסכון אחרים כמו קופת גמל. זאת הזדמנות נהדרת לדוגמה אישית - הכירו לילד את תוכנית "חיסכון לכל ילד", ספרו לו אם בחרתם לחסוך את הכסף עבורו בבית השקעות או בבנק ומדוע, נצלו את ההסבר לפירוט ההבדלים ביניהם - מתי צורכים שירותים בבנק ומתי כדאי לחסוך בבית השקעות.

אם יש היענות והתעניינות מצד הילד – אפשר להרחיב ולהעמיק. אפשר כמובן ללמד מה הם אפיקי החיסכון בשוק, מהם הסיכונים השונים שנלווים לחיסכון ואיך גורמים לכסף לצמוח. חשוב להסביר את משמעות החיסכון לטווח ארוך יותר, תוך ציון הנתון שלכסף יש זמן לצבור ריבית, ולריבית שתושקע מחדש יש זמן לצבור ריבית (אפקט הריבית דריבית). כמו כן, ככל שהכסף יישמר לזמן ארוך יותר, אם יהיו הפסדים, הוא יוכל לפצות עליהם. כדאי אף להסביר את החשיבות של אחזקת השקעות שאנו מאמינים בהן לטווח ארוך ואת חוסר היכולת שלו ושל כל אחד לצפות עליות וירידות.

3. אמצעי תשלום דיגיטליים -

עם התפתחות כלי התשלום הדיגיטליים (כמו הארנק הדיגיטלי, אפל פי, גוגל פי, פייבוקס וביט) התחילו גם הילדים להשתמש באמצעי תשלום אלה לתשלום בחנויות. רבים מהמקרים כרטיסי האשראי של ההורים נמצא בנייד שלהם. מצד אחד הדבר מקנה לילד ביטחון וגם להורים שקט נפשי. אך לצד זאת גדלה האחריות של הילד לעשות שימוש נכון בכרטיס האשראי של ההורים. אחת האפשרויות לעקוב אחר ההוצאות הוא הודעת SMS אשר מגיע לנייד לאחר כל רכישה ובעצם מעדכן את ההורה על ביצוע הרכישה. חשוב להסביר כי כרטיס האשראי שמותקן בנייד הוא כמו מזומן לכל דבר והשימוש בו צריך להיות מוסכם על ההורה.

לסיכום:

חינוך פיננסי הוא מרכיב חיוני בהתפתחות הילדים והנוער שלנו. ההשפעה שלו עצומה ותשפיע רבות על עתידם הכלכלי. עם קצת זמן, השקעה וידע – ניתן ללמד את הילדים איך להתנהל עם כסף בחוכמה ולהכין אותם לבגרות פיננסית טובה יותר.

מעוניינים לשמוע עוד? מוזמנים לפנות אליי

אין לראות באמור לעיל ייעוץ השקעות / ייעוץ פנסיוני ו/או שיווק פנסיוני המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. האינפורמציה המופיעה כאן אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. מסמך זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד

